

INVENTERING AV GRODDJUR I MINDRE DAMM HOG 1:1, LJUNGSKILE, UDDEVALLA

Sammanfattning

Under våren 2022 gjordes en groddjursinventering i en mindre damm på fastigheten Hog 1:1 i Uddevalla kommun. Fynd gjordes av åkergroda, vanlig groda och mindre vattensalamander. Vanlig groda lekte i dammen. För åkergroda och mindre vattensalamander kunde inte lek beläggas. Alla tre arterna är fridlysta och dammen bör skötas så att arterna kan fortleva där. Rökning av skuggande al har skett under våren och innebar en ökad solinstrålning vilket är positivt för groddjuren.

Bakgrund

En naturvärdesinventering gjordes av Hog 1:1 och delar av ytterligare angränsande fastigheter under 2020 (Franc, 2020). Ett naturvärdesobjekt som noterades var en mindre damm (naturvärdesklass 3) som bedömdes kunna hysa groddjur. Under 2021 gjordes en inventering av groddjur (Andrén, 2021) strax väster om inventeringsområdet från 2020. I den damm som undersöktes noterades vanlig groda, åkergroda, mindre vattensalamander och större vattensalamander.

För att få en bättre uppfattning om groddjuren i området inventerades även dammen på Hog 1:1 under våren 2022. Dammen (figur 1) omges av klibbal och gran och dess botten är rik på löv och grenar.

Figur 1. Dammen på Hog 1:1.

Metodik

Inventeringen genomfördes med vattenhävning (långskaftad håv), okulärt sök, nattsök samt lyssning efter spelande grodor. Vid vattenhävningen hävdades dammen igenom två gånger per besök. Okulär besiktning gjordes dels i kantzonen efter romklumpar, juvenila (ej könsmogna) och adulta (könsmogna) djur. Okulär besiktning gjordes också efter salamandrar som kommer upp till ytan för att andas – båda vid dag- och nattsök. Nattsök med pannlampa görs ofta från stränder och även genom att man rör sig i dammen med vadarstövlar. Denna damm var svår att röra sig i då den är rik på stammar, grenar, gamla rostiga lämningar och tjockt lager med bottenslam. Därför gjordes bara sök med pannlampa från dammens kanter.

Totalt gjordes fem besök (tabell 1), varav ett var nattsök och övriga besök dagtid. Nattsöket och det sista besöket gjordes vid blandad molnighet. Övriga besök gjordes vid solsken. Våren var torr och vid det tredje besöket var vattennivån lite lägre än vid de första besöken.

Figur 2. Rom av vanlig groda i dammen vid Hog. Infälld bild visar ägg av vanlig groda från platsen.

Tabell 1. Besöksdatum och fynd av groddjur

Datum	Groddjur
11 april	inga fynd
16 april	rom av vanlig groda
9 maj	mindre vattensalamander (hona)
17 maj	inga fynd
23 maj	juvenil åkergroda, yngel av vanlig groda

Resultat

Vid besök två noterades rikligt med rom av vanlig groda (figur 2). Varje hona lägger bara ett par romklumpar vilket innebär att det varit rikligt med lek på platsen. Inga adulta individer noterades.

Vid tredje besöket håvades en hona av mindre vattensalamander (figur 3) och vid besök fem observerades en juvenil åkergroda i vattenkanten.

Bland andra insamlade arter vid vattenhävningen (tabell 2) noterades knölskräddare som är rödlistad som nära hotade NT.

Figur 3. Hona av mindre vattensalamander, Hog

Åkergroda är upptagen i EU:s Art- och habitatdirektiv och implementerad i den svenska lagstiftningen i 4§ Artskyddsförordningen. Det innebär att den är fridlyst och att man inte får genomföra aktiviteter som kan förstöra eller påverka dess övervintringsområden, vilomiljöer eller fortplantningsområden. Skogsavverkning är en gråzon där praxis ännu saknas och som för tillfället inte stoppas. Även mindre vattensalamander och vanlig groda är upptagna i Artskyddsförordningen, men i 6§. Sjätte paragrafen innebär att man inte får döda, skada, fånga eller flytta djuren eller deras ägg/rom/larver/bon, men deras livsmiljöer är inte skyddade.

Diskussion

Inventeringen visade på oväntat höga naturvärden i dammen. Dess tidigare skuggiga läge, jämför figur 1 och figur 3, indikerade att förutsättningarna för dammen att bidra med biologisk mångfald var relativt låga. Groddjuren och den rödlistade insekten visar dock att även mörkt liggande och lövfyllda dammar kan ha en rik fauna och bör visas stor hänsyn vid förändringar i landskapet.

Under våren gjordes en rökning i ena kanten av dammen. Detta har inneburit att dammen får mer solljus under dagen och då kan bli varmare och på så vis attraktivare för djur och växter. En annan åtgärd man skulle kunna göra är rensning av dammen. Detta kan dock vara negativt för en del arter och man bör i huvudsak fokusera på att rensa bort de rostiga gamla artefakter som finns i dammen.

Groddjuren och landskapet.

Fynden av groddjur i dammen på Hog 1:1 och fynden i området väster om fastigheten, innebär att dessa djur tillhör en sammanhängande population. Konsekvensen av detta är att man bör bibehålla vandringsstråk mellan de två dammarna. Idag utgörs kontaktzonerna mellan dammarna av blandskog och äldre, men öppen, åkermark (mer av en gräsmark). Groddjuren passerar både gräsmarken och skogen lika enkelt.

Mot planerad bebyggelse finns ett stråk med ek lämnat och även denna biotop är en funktionell vandringsväg för grodorna.

NATURCENTRUM UTLÅTANDE 2022-05-25

Niklas Franc, Naturcentrum AB